KARTA PRZEDMIOTU NA ROK AKADEMICKI 2020/2021

INFORMACJE OGÓLNE

1. **Nazwa przedmiotu kształcenia**
   Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
2. **Nazwa jednostki prowadzącej moduł**
   Wydział Nauk o Zdrowiu, Zakład Pielęgniarstwa
3. **Grupa treści kształcenia**
   Nauki w zakresie podstaw opieki specjalistycznej
4. **Typ przedmiotu**
   obowiązkowy
5. **Poziom studiów**
   Studia pierwszego stopnia
6. **Liczba punktów ECTS**
   Zajęcia praktyczne- 5
   Praktyki zawodowe - 5
7. **Poziom przedmiotu**
   zaawansowany
8. **Rok studiów, semestr**
   II rok , semestr III
9. **Liczba godzin w semestrze**

	Wyk.	Ćw.	L.k.u.p.*	MCSM	Prj.	pbn*	Zp.	P.z.
Sem III	-	-	-	8	-	-	112	120

10. **Język wykładowy:** polski
11. **Wykładowca (wykładowcy)**
    mgr Jolanta Lewczuk, dr Anna ławnik, dr Karol Laskowski

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

12. Wymagania wstępne

Znajomość zagadnień z anatomii i fizjologii człowieka. Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa

13. Cele przedmiotu

Przygotowanie studenta do opieki pielęgniarskiej nad pacjentami chirurgicznymi.

14. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:	**Metody i warunki weryfikacji efektów uczenia się**
WIEDZA -zna i rozumie:	
D.W1. czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku D.W2. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; D.W3. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Kontrola pisemna, i ustna, proces pielęgnowania z wykorzystaniem programu ICNP

D.W4. rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; D.W5. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W6. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W7. standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W8. reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; D.W10. zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); D.W18. metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; D.W22. zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS); D.W23. czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne; D.W24. zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; D.W25. zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; D.W29. zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; D.W30. metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; D.W32. metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; D.W33. metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	
UMIEJĘTNOŚCI-potrafi:	
D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; D.U2. prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; D.U3. prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; D.U6. dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; D.U7. dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; D.U8. rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach	Kontrola ustna i pisemna – zestawy pytań, proces pielęgnowania udokumentowany

diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; D.U9. doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; D.U10. wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; D.U12. przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; D.U13. wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; D.U14. przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia; D.U15. dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; D.U17. prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; D.U18. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; D.U19. pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; D.U20. prowadzić rozmowę terapeutyczną; D.U23. asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; D.U24. oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; D.U25. postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; D.U26. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U27. udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia; D.U29. doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE- jest gotów do:	
1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Samoocena Ocena grupy Obserwacja
15. Treści programowe	

Zajęcia praktyczne

1. Poznanie środowiska szpitalnego.
Zapoznanie ze specyfiką oddziału chirurgii, przepisami BHP. Organizacja zajęć w oddziale chirurgicznym.
Procedury profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych
2. Przygotowanie pacjenta do operacji w trybie planowym i nagłym. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
3. Planowanie opieki pielęgniarskiej nad chorym po operacji z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i technik operacyjnych.
4. Badania diagnostyczne stosowane u pacjentów oddziału chirurgicznego (przygotowanie pacjentów, asystowanie lekarzowi w trakcie badań, zapobieganie powikłaniom po badaniach diagnostycznych).
5. Przygotowanie chorego do zmiany do opatrunku, postępowanie z materiałem opatrunkowym i narzędziami chirurgicznymi po wykonaniu opatrunku.
6. Prowadzenie procesu pielęgnowania chorych chirurgicznie z uwzględnieniem metod leczenia i rodzaju znieczulenia w odniesieniu do:

- Krwawienia z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego.
- Zapalenia wyrostka robaczkowego.
- Kamicy pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych.
- Przepukliny brzusznej i pachwinowej.
- Niedrożności przewodu pokarmowego.
- Wyłonionej stomii.
- Zmian łagodnych i złośliwych gruczołu piersiowego (zabieg mastectomii)
- Chorób tarczycy (zabieg strumektomii)
- Chirurgicznych chorób żył i tętnic.
- Amputacji kończyny.
- Urazów czaszkowo-mózgowych leczenie zachowawczo i operacyjnie.

Praktyki zawodowe

1. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem (obserwacja, komunikacja i edukacja), prowadzenie procesu pielęgnowania chorego:

a. przed i po zabiegu endoprotezoplastyki stawu biodrowego
b. przed i po artroskopii stawu kolanowego
c. z urazem kręgosłupa
d. przed i po zabiegu usunięcia gruczołu krokowego
e. z nowotworem (nerek, pęcherza moczowego).
f. z kamicą moczową

6. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Metoda podająca – wykład
2. Metody praktyczne- ćwiczenia , laboratoria kształtujące umiejętności praktyczne, zajęcia praktyczne, symulacje medyczne
3. Metoda problemowa - dyskusja
4. Metoda eksponująca- pokaz
5. Metody aktywizujące; metoda przypadków, scenariusze zdarzeń medycznych(symulacja medyczna , pacjent standaryzowany)
6. Metody problemowe i aktywizujące ; praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego

1 Sposoby oceny (F – formująca; P – podsumowująca)

Zajęcia praktyczne/praktyki; obserwacja uczestnicząca , rozwiązywanie sytuacji problemowych pacjentów, ocena prowadzonej dokumentacji, sprawdzian umiejętności praktycznych, sprawdzian wiadomości ustny. Pisemne i ustne sprawozdanie – raport z dyżurów.
Zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej; debriefing -(formułowanie informacji zwrotnej ,sprawozdanie , raport).
2 Obciążenia pracą studenta
forma aktywności średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Zajęcia praktyczne Godziny kontaktowe z nauczycielem**- **120 godzin** Praca własna studenta 30 godzin SUMA **150 godzin** SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU **5 ECTS**
Praktyki zawodowe Godziny kontaktowe z nauczycielem**- **120 godzin** Praca własna studenta 30 godzin SUMA **150 godzin** SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU **5 ECTS**
3 Literatura podstawowa i uzupełniająca
Literatura podstawowa:
1.Noszczyk. Chirurgia. PZWL 2019,
2. Walewska E. Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL,2020
3. Fibak J. Chirurgia – repetytorium. PZWL, Warszawa 2010
4. Głuszek S. Chirurgia. Podstawy. PZWL,2019
5. Klimczyk A. wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Medicon, Warszawa 2008
Literatura uzupełniająca:
1. Tomasz Banasiewicz, Piotr Krokowicz, Marek Szczepkowsk. Stomia. Prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja. Termedia Wydawnictwo Medyczne. Poznań 2014.
2. Anita Debrand-Passard, Gertraud Luce-Wunderle. Pielęgniarstwo operacyjne. Edra Urban & Partner, 2020.
3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.). Diagnozy i interwencje pielęgniarskie. Warszawa 2020.
Czasopisma:
1.Magazyn Pielęgniarki i Położnej.
2.Zdrowie Publiczne.
3.Pielęgniarstwo XXI wieku.
4.Służba Zdrowia.
4 Formy oceny - szczegóły
Warunki zaliczenia praktyki zawodowej/zajęć praktycznych: – obecność obowiązkowa na zajęciach – udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta – przeprowadzenie edukacji zdrowotnej wg. przygotowanego konspektu – spełnienie kryterium zaliczenia praktyk/zajęć praktycznych – aktywne włączenie się w opiekę nad pacjentem – uzyskanie zaliczenia od opiekuna zakładowego praktyk i opiekuna dydaktycznego W przypadku nieobecności usprawiedliwionej praktyka/zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w

innym terminie (ustalonym z opiekunem praktyk zawodowych/zajęć praktycznych)
Studenci są ocenianie na podstawie aktywnego uczestnictwa w praktyce zawodowej/zajęciach praktycznych
Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności:

- opis osiągnięć przez opiekuna praktyki
- skala punktowa zawarta w kryteriach oceny dokonywana przez opiekuna praktyki/zajęć praktycznych opiekuna dydaktycznego
- ocena dokumentacji procesu pielęgnowania przez opiekuna dydaktycznego
- ocena przygotowanej edukacji zdrowotnej przez opiekuna praktyki/zajęć praktycznych (pielęgniarkę prowadząca praktyki/zajęcia praktyczne oraz opiekuna zakładowego/opiekuna dydaktycznego
- samoocena studenta

Kryteria w zakresie wiedzy i umiejętności:

- umiejętność oceny stanu chorego oraz rozpoznawania jego potrzeb,
- planowanie opieki, realizacja zgodnie z procedurami oraz ewaluacja
- współpraca z członkami zespołu terapeutycznego oraz w grupie studentów,
- komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego
- dokumentowanie podjętych działań

Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie kompetencji społecznych:

- przedłużona obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego,
- ocena 360 (opinie nauczyciela, pacjentów, pielęgniarek, innych współpracowników),
- ocena przez kolegów, samoocena.

Ocenianie studenta wg umiejętności

- Ocenianie dokumentacji procesu pielęgnowania przez opiekuna dydaktycznego praktyk/zajęć praktycznych
- Ocenienie przygotowanej edukacji zdrowotnej przez opiekuna zakładowego
- Samoocena

Kryteria oceny umiejętności praktycznych i postawy w czasie zajęć w;
Pracowniach Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej;
Z zakresu wiedzy;
- zna sprzęt wysokiej wierności, pośredniej i niskiej wierności,
- zna zasady konstruowania informacji zwrotnej opartej o opis, analizę i implementację,
- rozumie znaczenie umiejętności miękkich do prawidłowej pracy w zespole oraz wpływu na zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w medycynie,

W zakresie umiejętności ;
- właściwie używać sprzęt podczas zajęć,
- umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu opis, analizę i implementację,
- umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną,

W zakresie kompetencji społecznych;
-współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
-wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
- świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.
Ocenianie ciągłe poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań, i debrefingu .
Formy i warunki zaliczenia przedmiotu;
Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym po II semestrze.
Warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenie do egzaminu;
Egzamin OSCE.
Zajęcia praktyczne; obowiązkowa obecność na wszystkich zajęciach, zaliczenie umiejętności zgodnie z dzienniczkiem umiejętności.

Bieżące zaliczenie obwiązujących tematów zajęć praktycznych/praktyk. Prowadzenie indywidualnej dokumentacji pacjenta. Uczestniczenie w raportach pielęgniarskich. Zdawanie Raportów (pisemnych i ustnych) w grupach studenckich, podsumowujących dyżur i przekazujący dyżur i przyjmujący dyżur
5 Inne przydatne informacje o przedmiocie
1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w PSW w Białej Podlaskiej
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem

*L – laboratorium (w przypadku zajęć z języka obcego oznacza lektorat)

** Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia **oraz konsultacje**

L.k.u.p.* - laboratorium kształtujące umiejętności praktyczne

ppn.* - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego